

СПРАВА «БОЛЬШЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF BOLSHENKO v. UKRAINE)

(Заява № 9725/20)

Стислий виклад рішення від 23 березня 2023 року

У травні 2015 року перший заявник звернувся до Центрально-Міського районного суду міста Кривого Рогу (далі – районний суд) з позовною заявою проти матері другого заявника, стверджуючи, що з липня 2014 року вона перешкождала зустрічам і спілкуванню між ним та другим заявником. Під час провадження щонайменше п'ятнадцять засідань були відкладені, головним чином, у зв'язку з тим, що мати другого заявника та/або її представник не змогли або не з'явилися у судові засідання. З 2017 року провадження було зупинено до проведення призначеної судом судово-психіатричної експертизи. Перший заявник декілька разів подавав клопотання про прискорення розгляду справи. 08 липня 2019 року рішенням районного суду, яке було частково змінено Дніпровським апеляційним судом, було встановлено графік регулярних побачень і спілкування першого і другого заявників. У грудні 2019 року, коли перший і другий заявники зрештою зустрілися, останній не хотів спілкуватися з першим. 03 лютого 2016 року районний суд затвердив мирову угоду між дідом і бабою по батьківській лінії другого заявника (третьої і четверта заявники) і матір'ю другого заявника, якою встановлювався графік побачень між цими заявниками. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) перший заявник скаржився від свого імені та від імені другого заявника за статтями 6 і 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на надмірну тривалість провадження, яка мала значний негативний вплив на їхні стосунки. Також усі четверо заявників скаржились за статтями 6, 8 та 13 Конвенції на невиконання рішень районного суду про встановлення графіків побачень з дитиною від 03 лютого 2016 року та від 08 липня 2019 року. Європейський суд вирішив розглянути скарги заявників виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції. Європейський суд зазначив, що провадження у цій справі тривало так довго, головним чином, через те, що засідання неодноразово відкладалися та/або переносилися, а суди не докладали зусиль, аби усі сторони провадження дотримувалися дуже чіткого графіку для уникнення непотрібних затримок. Європейський суд дійшов висновку, що тривалість провадження була надмірною, що не відповідало вимозі «розумного строку» та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. Решту скарг заявників Європейський суд визнав неприйнятними у контексті всіх наявних у нього матеріалів і з огляду на належність оскаржуваних питань до сфери його компетенції та відхилив їх на підставі пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. Оголошує прийнятною скаргу першого та другого заявників за пунктом 1 статті 6 Конвенції на тривалість судового провадження на національному рівні, а решту скарг у заяві – неприйнятними;

2. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалістю провадження щодо домовленостей про побачення першого і другого заявників;

3. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити першому та другому заявникам спільно такі суми, які мають бути конвертовані у валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу: (i) 7 500 (сім тисяч п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди, які мають бути сплачені безпосередньо на банківський рахунок першого заявника; (ii) 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам, в якості компенсації судових та інших витрат, які мають бути сплачені безпосередньо на банківський рахунок пана С. Якименка; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції».